

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/512/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

88/2013. (IV. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. június 26-án előterjesztett **panaszát** a 2013. április 10-én – dr. Kádár András Kristóf és dr. Féja András testületi tagok távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testület megállapítása szerint a panasz elkésztett.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos postai úton terjesztette elő panaszát, amelyben az alábbiakról számolt be.

2012. június 15-én egy budapesti ingatlanban vonta a rendőrség intézkedés alá több társával együtt „otthonvédő tiltakozás alkalmával”. A rendőrök könnygáz alkalmazásával megsértették a panaszost emberi mivoltában, majd előállították a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra, ahol több mint 12 órát tartották fogva jogtalanul. A panaszos megjegyzi, hogy rajta kívül többeket is jogalap nélkül fosztott meg a rendőrség a szabadságától.

Az eset előzményeként előadja, hogy az érintett lakás tulajdonosa az interneten kért segítséget ahhoz, hogy kilakoltatása elleni tiltakozását kellő nyomatékkal fejezhesse ki. Utal a panaszos arra is, hogy a sérelmezett eseményeket közvetlenül megelőzően, az épület földszinti bejáratánál a végrehajtó többek kérdésére válaszolva elmondta, hogy nincs jogerős végzése a kilakoltatásról, ezt kamera is rögzítette. A panaszos megítélése szerint erre tekintettel a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőrségnek nem volt joga eleget tenni a végrehajtó utasításainak, és ezért érezte feladatának, hogy tiltakozzon a kilakoltatás ellen.

A panaszos több társával együtt ment fel az érintett épület 7. emeletére, amelyet követően rendőrök jelentek meg a kilakoltatással érintett ingatlannál. A panaszos előadja, hogy mindenki megijedt attól a „vandál és erőszakos” magatartástól, amit a rendőrök tanúsítottak, ezért valamennyien bemenekültek a lakásba, amelyet követően néhányan bútorokkal zárták el a bejáratot.

A panaszos ijedtsége fokozódott, amikor – röviddel később – azt látta, hogy a helyiségbe a rendőrök nagy mennyiségű könnygázt fújnak be. A panaszos és társai egyaránt pánikba estek, hiszen a gáztól semmit nem láttak, ugyanakkor az ablakhoz rohant mindenki, hogy levegőt kapjanak. Hozzáteszi a panaszos, hogy ennek során valaki majdnem ki is esett az ablakon.

A rendőrök a panaszos elmondása szerint senkit sem szólítottak fel a lakás elhagyására, ráadásul miután szétörték a bejárati ajtót, nem biztosítottak szabad eltávozást, pedig senki sem állt ellen az intézkedésnek. Kifogásolja a panaszos, hogy a rendőrök nem is igazolták magukat, és – ahogy utalt rá – nem nyújtottak azonnali segítséget a könnygázzal telt lakás mielőbbi kiürítése érdekében. Meg sem kérdezték továbbá, hogy vannak-e sérültek, pedig a helyiségben több idős, szívbeteg, asztmás ember tartózkodott, valamint egy látássérült is. Végül körülbelül 10 perc elteltével terelték ki az embereket a lakásból, de közölték, hogy mindenkit előállítanak.

A panaszost beszállították a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra, ahol a fogdán helyezték el egy igen kis helyiségben harmadmagával. Tudomása szerint több embernek nem adtak enni annak ellenére, hogy a kifüggesztett szabályzat szerint a rendőröknek 5 óra elteltével ételmezt kellett volna biztosítaniuk. A panaszost több mint 12 órát tartották fogva, amely idő alatt társaival nem mehetett ki a panaszos a levegőre, holott arra a napirend értelmében lehetőségük lett volna. A panaszos sérelmezi, hogy személyi szabadságát 12 óránál is hosszabb ideig korlátozták.

Beadványában idézi a panaszos a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 19. §-ának (1) bekezdését, amely kapcsán a következő megjegyzéseket teszi. A rendőri intézkedés jogszerűtlensége az adott körülmények között egyértelműen megállapítható volt, ugyanis a végrehajtó több kamera előtt elmondta: nincs jogerős végzése a kilakoltatásról. Ezen tény közlésével a panaszos megítélése szerint megszűnt a rendőri beavatkozás jogszerűsége, az ott tartózkodó civileknek szabad eltávozást kellett volna biztosítani, de a rendőrség ezt a körülményt nem értékelte úgy, hogy arra figyelemmel a továbbiakban nincs jogalap a rendőri beavatkozásra sem.

Meg kívánja jegyezni a panaszos hogy „az előállítás attól az időponttól érvényes, amikor a rendőrhatalóság megkezdi az intézkedését, illetve közli az előállítás tényét. Ez az időpont nem egyezik meg azzal az időponttal, amit az előállítás okán dátumoztak.” A hatóság azonban 30 perccel túllépte a maximum 12 órás fogvatartási időt– „van, akinél több idő is eltelt” – még akkor is, ha a hatóság által jelzett időpontot vesszük alapul. A hatóság ezzel a magatartásával a panaszos véleménye szerint megvalósította a jogtalan fogvatartás tényét és korlátozta a panaszost személyi szabadságában.

A fentiekben túlmenően jogtalan volt az előállítás azért is, mert a rendőrség könnyfakasztó spray alkalmazásával megtörte a lakásban tartózkodók ellenállását, így az előállítás

szükségtelen volt. Utal a panaszos arra is, hogy hasonló események zajlottak 2012. május 25-én egy II. kerületi ingatlanban, ott azonban az ellenállás megtörése után, miután az otthonvédők megadták magukat, nem került sor előállításra.

A panaszosi álláspont szerint jogtalan volt az előállítás a rendőri felszólítás elmaradása miatt is. Az érintett lakásban nagy hangzavar volt, és a felszólítás egyébként sem lett volna hallható. Hibát követett el ugyanakkor a hatóság, amikor ez a körülményt figyelmen kívül hagyta, és nem hangosbemondón keresztül szólította fel a jelenlévőket, tehát nem biztosított lehetőséget a szabad elvonulásra.

Jogszerűtlennek tartja a könnygáz használatát azért is, mert a rendőrség tagjai nem voltak közvetlen veszélyhelyzetben, és a hatóság nem győződött meg arról sem, hogy a zárt helyiségben esetleg tartózkodik-e gyermekkorú személy, állapotos nő vagy asztmás, esetleg szívbeteg ember. Ennek hiányában a rendőrök kockára tették az érintettek egészségét, sőt életét. Megjegyzi a panaszos, hogy a végrehajtás alá vont ingatlanban tartózkodott több asztmás beteg, valamint szívbeteg ember és egy idős, vak nő is. Ezzel összefüggésben a panaszos hivatkozik az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre, amelyek kapcsán előadja, hogy a sérelmezett események során a könnygáz bevetését követően többen rosszul lettek, a hatóság azonban elmulasztotta segítségnyújtási kötelezettségének a teljesítését, mivel nem végezte el a gázzal teli helyiség azonnali kiürítését, hanem elzárta a kijáratot. A civil otthonvédők törték be a lakás ablakát, hogy a nagy mennyiségű gáz kiürüljön.

A panaszos erőszakosnak és arányaiban eltúlzottnak tartja az átélt rendőri fellépést. Véleménye szerint a rendőrség brutálisan lépett fel mind a civilekkel, mint a lakóközösség által fenntartott értékekkel szemben. Az indulatoknak nem szabott határt semmi, így a rendőrök a vasajtót is darabjaira törték, amely magatartás megbotráncozást okozott, többekben riadalmat keltett.

A panaszos a fentiek alapján kéri a történetek kivizsgálását.

2) A Testület a panaszost felhívta a beadvány kiegészítésére, különös tekintettel arra, hogy indokolja meg a panasz előterjesztés határidejének elmulasztását. A tértivevény tanúsága szerint a panaszos testvére 2012. augusztus 16-án vette át a Testület tájékoztató levelét. A panaszos ennek ellenére a jelen állásfoglalás meghozataláig mégsem válaszolta meg a Testület kérdéseit, ahogy a késedelmét kimentő körülményeket sem hozott a Testület tudomására.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A rendőrség megküldte az előállítás végrehajtásáról szóló jelentést, amelynek részletes ismertetésétől a Testület eltekint, csupán annyit rögzít, hogy a rendőrök a panaszost 2012. június 15-én 11 óra 30 perckor a rendőrök az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták, és az Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pontjának I. fordulata, illetve az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították. A panaszossal kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. A panaszos az előállító

helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást megkapta, illetve részére az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról szóló tájékoztatót, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolást kiadták.

2) A Nyilatkozat az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről elnevezésű irat – a panaszos aláírásával ellátott – dokumentum tanúsága szerint a panaszosnak orvosi felügyeletet igénylő, valamint fertőző betegsége nincs. Sérülése, illetve panasa az előállítás során nem keletkezett. A panaszos megkapta az előállítással, valamint az előállító helyiségben történő elhelyezéssel, illetve az ott tartózkodással kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, valamint a jogorvoslati lehetőségeiről a tájékoztatást. A panaszos 20 óra 55 perckor úgy nyilatkozott, hogy az előállító helyiségből panasz- és sérülésmentesen távozott. A panaszos aláírásával igazolta, hogy az Rtv. szerinti panasztételi lehetőségről tájékoztatták a rendőrök, amellyel a helyszínen nem kívánt élni.

3) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 2012. június 15-én 11 óra 30 perctől 20 óra 30 percig tartott. Az igazolást tartalmazza a Testület elérhetőségeit.

4) A panaszos a rendőrségen is panaszbeadványt terjesztett elő, amelyet a rendőrség megküldött a Testület részére. A panasz eljárás felfüggesztéséről szóló végzést szintén megküldte a rendőrség. Ezen iratok részletes ismertetésétől azonban a Testület eltekint, mivel a rendőrségnél elterjesztett panasz a kifogásolt intézkedések tekintetében azonos a Testületnél előterjesztett beadvánnyal.

III.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) – intézkedéskor hatályos – 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek a törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. Az Rtv. – intézkedéskor hatályos – 93. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanakkor a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

A panaszolt esetben megállapítható, hogy a sérelem felismerése – annak jellegéből fakadóan – egybe esett az intézkedés foganatosításának időpontjával, így az Rtv. 93. § (1) bekezdés első fordulata alkalmazásának volt helye. A sérelmezett eseményre 2012. június 15-én került sor, tehát a nyolcnapos határidő 2012. június 25-én járt le, a panaszos ugyanakkor csak 2012. június 26-án fordult panaszával a Testülethez.

A Testület felhívta a panaszost, hogy jelölje meg a késedelem indokát, és nyújtson tájékoztatást arról, hogy milyen módon és mikor szerzett tudomást a Testülethez fordulás lehetőségéről, ugyanakkor a Testület levelére a panaszos nem reagált és nem hozott a Testület tudomására olyan körülményt, amely a késedelmének kimentésére szolgált volna.

Megjegyzendő, hogy – a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok szerint – a panaszos a törvény által biztosított határidő alatt panasszal élt az intézkedést foganatosító rendőri szervnél. A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság a panaszos által előterjesztett panasz alapján folytatott eljárást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (a továbbiakban: Ket.) 71. § (1) bekezdésére és az Rtv. 93. § (3) bekezdésére tekintettel a Testület eljárása befejezésig felfüggesztette.

III.

A Testület a fentiek alapján – figyelemmel az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdésére – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elkésettség miatt elutasította.

Budapest, 2013. április 10.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET